

[Guldberg.]

man skal give en fortrinsstilling – der står måske ikke ligefrem fortrinsstilling, nej, der står favorisering. Det udtryk er jeg lidt ængstelig for. Hvis der dermed menes, at den linje, vi skulle køre på, var, at når dette fælles ressourcemeråde skal udnyttes, må det, der kommer ud af den udnyttelse, gerne gå ind som en del af grundlaget for det fælles arbejde for udvikling af de svageste stillede lande, så er det acceptabelt, men det er, ligesom om der er tale om en slags forskelsbehandling, og det tror jeg altså ikke er meningen; jeg tror ikke, det er det rigtige udtryk.

Bortset fra det vil jeg altså gerne gentage, at jeg tror, dette er et område, som bliver meget vigtigt for dansk udenrigspolitik både inden for EF og i forhold til FN i en kommende periode, og her ved altså andre EF-lande, at dette er et vigtigt spørgsmål for os, og det vil jeg sige, at der er en mulighed for ved dygtig forhandling at give et klart eksempel i praksis på, hvilken fordel det er for Danmark i vigtige udenrigspolitiske og udenrigsøkonomiske spørgsmål at være medlem af EF. Det er derfor, jeg har ønsket at fremhæve dette, og også for måske derved at kunne bidrage til, at regeringen har den nødvendige og bredest mulige baggrund for at udnytte det. Det er et godt eksempel på de nye værdier i det udenrigspolitiske og sikkerhedspolitiske arbejde her i Danmark, som denne debat og dens oplæg jo også har taget som sit udgangspunkt.

Arentoft (FP):

Udenrigsministeren har været så venlig at give de udenrigspolitiske ordførere en oversigt over de emner, som debatten så vidt muligt skal koncentrere sig om. Vi har fået emnelisten i god tid, og det vil jeg da gerne sige tak for.

Så vidt jeg kan se af emnelisten, vil debatten i dag i ret vid udstrækning komme til at koncentrere sig om vor udenrigspolitik, siden vi den 1. januar 1973 blev medlemmer af EF. Vi havde markedsdebat den 11. december sidste år, og SF har udbedt sig en debat i anledning af ministerpræsident Tindemans' rapport, så der bliver nok tale om overlappning i vid udstrækning. Da den sidstnævnte debat vil komme i slutningen af denne måned og fremskridtspartiets folketingsgruppe ikke har haft den fornødne tid til at behandle rapporten sagligt og grundigt, vil jeg unnlade at berøre rap-

porten i mit indlæg i dag for ikke at foregribe begivenhedernes gang. Men der er også nok af andre emner at tage fat på.

Omkring afspændingspolitikken er det vel naturligt at pege først på Helsingforsaftalen. Her deler jeg nok ikke udenrigsministerens store tiltro til disse aftaler. Det er nok en god ting, at sådanne aftaler kan komme i stand, men jeg kan ikke lade være med at lade tankerne gå tilbage til 1938 og Münchenaftalen. Den viste sig ikke at være det papir værd, den var skrevet på. I den forbindelse vil jeg dog gerne tilføje, at jeg håber, at fremtiden vil vise, at mine bekymringer var unødvendige, men at jeg er bekymret, vil jeg gerne understrege.

Det går også trægt med både troppereduktionsforhandlingerne, de såkaldte MBFR-forhandlinger, og forhandlingerne vedrørende strategiske våbenbegrænsninger, SALT II-forhandlingerne, hvor i alle tilfælde troppereduktionerne, der fortrinsvis vil berøre Centraleuropa og dermed indirekte Danmark, vil blive til størst fordel for Warszawapagtens lande.

I den forbindelse vil jeg gerne pege på, at supermagternes mål er at undgå direkte konfrontation. I stedet for sker konfrontationen andre steder som f. eks. i Mellemøsten og i disse dage i Angola, hvor vi ser, at Rusland og Cuba støtter MPLA og USA støtter FNLA og UNITA.

Det var da i øvrigt et held, at Danmark opførte sig med støtte til Angola, d. v. s. MPLA, i tide, og heri er jeg helt enig med hr. Guldberg, at det ikke øger befolkningens forståelse for u-landsbistand.

Sydeuropa og Middelhavet, som to EF-lande, Frankrig og Italien, og det associerede Grækenland grænser op til, giver med både Cypernproblemet og udviklingen i Portugal og Spanien grund til opmærksomhed. Cypern og forholdet mellem de to NATO-lande Tyrkiet og Grækenland synes låst fast i øjeblikket. Men der må naturligvis findes en løsning. I den forbindelse tror jeg nok, at det forhold, at begge involverede nationer er medlemmer af NATO, er grunden til, at der ikke udbrød krig mellem de to lande. Jeg oplevede det under North Atlantic Assembly's møde her i København i september 1975 på nærmeste hold og så, hvorledes det var muligt for tyrker og grækere at tale sagligt og roligt sammen om dette alvorlige spørgsmål, og jeg tror, at USAs ophævelse af våbenembargoen imod Tyrkiet har haft en stor og gavnlig indflydelse.